

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: ادبیات کودک و نوجوان

گروه: علوم انسانی

مصوبه جلسه ۷۲۵ مورخ ۸۸/۴/۲۷ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

نسخه بازنگری شده مصوبه جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

مصوبه جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، در جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات کودک و نوجوان پیشنهادی کمیته برنامه ریزی زبان و ادبیات فارسی را به شرح زیر تصویب کرد:

۱- برنامه درسی بازنگری شده مذکور از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات کودک و نوجوان مصوب جلسه ۷۲۵ مورخ ۸۸/۴/۲۷ شورای برنامه ریزی می باشد.

۲- این برنامه از تاریخ تصویب برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.

۳- این برنامه برای دانشجویانی که بعد از تاریخ تصویب برنامه، در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.

۴- این برنامه از تاریخ تصویب به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

جعفر میلی منفرد

نایب رئیس شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

ر.ه

فصل اول

کلیات

مقدمه:

یکی از مهم‌ترین عوامل شروع فرآیند ارتباط کودکان و نوجوانان با زندگی، ادبیات است. ادبیات می‌تواند جهان را متناسب با ذهن و زبان و تخیل و ادراک کودک و نوجوان به او ارائه کند و او را در مسیر زندگی واقعی قرار دهد.

امروزه با توجه به پژوهش‌های فراوان در زمینه تأثیر ادبیات بر جنبه‌های گوناگون رشد کودکان و نوجوانان (شناختی، عاطفی، اجتماعی، اخلاقی و شخصیتی)، تردیدی در اهمیت ادبیات کودک و نوجوان به عنوان عاملی تعیین‌کننده در تعلیم و تربیت مخاطبان خود باقی نمانده است. هر چند ماهیت این ادبیات در گروه ارزش‌های مستقل زیبایی‌شناسانه و ادبی آن است اما آن چه آن را از منظر نظام تعلیم و تربیت شایسته بررسی می‌سازد، ارزش‌های تربیتی آن است. به ویژه آن که یکی از راه‌های اصلی پرورش ذوق زیبایی‌شناسانه کودک و نوجوان نیز برقراری ارتباط عمیق او با این ادبیات است.

مشخصات کلی گرایش

۱. گروه: زبان و ادبیات فارسی (با همکاری گروه‌های مبانی تعلیم و تربیت، آموزش پیش‌دبستانی و دبستانی، زبان‌های خارجی، زبان‌شناسی و جامعه‌شناسی)
- ۱.۱. گرایش: ادبیات کودک و نوجوان
- ۲.۱. دوره: کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی
- ۳-۱. طول دوره: ۳۰ ماه یا پنج نیم‌سال تحصیلی
- ۴-۱. طول هر نیم‌سال: ۱۶ هفته تحصیلی
- ۵-۱. هر واحد درسی: ۱۶ ساعت در یک نیم‌سال
- ۶-۱. نظام: واحدی
- ۷-۱. تعداد کل واحدها: ۳۲ واحد نظری و عملی شامل:

تعریف ادبیات کودک و نوجوان: منظور از ادبیات کودک و نوجوان در این بحث مجموعه آثار ادبی‌ای است که می‌توانند از طریق خواننده یا شنیده شدن با کودکان و نوجوانان ارتباط برقرار کنند.

اهداف، ضرورت‌ها و اهمیت گرایش: آثار آفریده‌شده برای کودکان و نوجوانان در کشور ما، هرچند گاه و بیگاه جوایزی را در عرصه‌ی جهانی به خود اختصاص داده، هنوز نتوانسته است جایگاه شایسته‌ی خود را در این قلمرو بازیابد. وضعیت نقد و نظریه‌ی ادبیات کودک از این نیز بسیار رشد نیافته تر است.

بدین سبب هدف از ایجاد این گرایش، تربیت معلمان، منتقدان، پژوهشگران و صاحب‌نظرانی است که هم با ارائه نقدهای روشمند و هم با آموزش ادبیات کودک در مقاطع تحصیلی مختلف و کلیه مراکز آموزش عالی، امر پژوهش، نقد و آموزش ادبیات کودک را ارتقاء بخشند و از این راه زمینه را برای آفرینش آثاری با ارزش‌های والای ادبی و تربیتی فراهم آورند. علاوه بر این، موارد زیر نیز از اهداف این برنامه است:

- ۱- این برنامه به گونه‌ای طراحی شده است که بخشی از مهم‌ترین نیازهای دانشجویان را پاسخ می‌دهد.
- ۲- این برنامه می‌کوشد موجب تقویت و حمایت از ادبیات کودک و نوجوان و گسترش آن در جامعه شود. برنامه به حفظ و تقویت رابطه دانشگاه و جامعه مقید است.
- ۳- اجرای این برنامه موجب پاسخگویی به یکی از عمده‌ترین خواست‌های جامعه ادبیات کودک ایران می‌شود.

یادآوری می‌شود در اجرای این برنامه از تخصص استادان رشته‌های زبان و ادبیات فارسی، روانشناسی، تعلیم و تربیت، زبان‌شناسی، جامعه‌شناسی، ادبیات انگلیسی، کتابداری و هنر بهره‌گیری می‌شود. همچنین تاکید این برنامه بر ابعاد پژوهشی و افزایش جنبه‌های مهارتی و کاربردی در کنار مباحث نظری خواهد بود.

شرایط ورود و ادامه تحصیل دانش‌آموختگان: کارشناسان رشته‌های زبان و ادبیات فارسی و همچنین زبان و ادبیات انگلیسی، روان‌شناسی، تعلیم و تربیت، جامعه‌شناسی، زبان‌شناسی، حقوق، کتابداری، فلسفه، هنر و ... شرایط اولیه ورود به این دوره را دارا هستند. همچنین زمینه ادامه تحصیل دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد ادبیات کودک و نوجوان در کلیه رشته‌های ادبیات، زبان‌شناسی، علوم تربیتی و روانشناسی فراهم خواهد بود.

فصل دوم

جدول برنامه‌ها و عنوان درس‌ها

**جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد
رشته ادبیات کودک و نوجوان**

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	توضیحات
۱	درسهای جبرانی	تا ۱۲	برابر مقررات وزارت علوم به انتخاب گروه (از بین درسهای دوره کارشناسی یا درسهای جبرانی گرایشهای کارشناسی ارشد این رشته)
۲	درسهای پایه	۱۲	
۳	درسهای اصلی	۱۰	
۴	درسهای اختیاری	۴	گذراندن ۴ واحد از بین درسهای اختیاری این برنامه به انتخاب گروه (توضیح: انتخاب ۲ واحد درس اختیاری با توجه به موضوع پایان نامه دانشجوی بنا به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای گروه از بین درسهای کارشناسی ارشد سایر گرایشهای این رشته یا سایر رشته ها امکان پذیر است)
۷	پایان نامه	۶	

۱. درسهای پیش نیاز

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	آشنایی با ادبیات کودک (کلیات و مباحث)	۲	۳۲		۳۲	
۲	تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در ایران	۲	۳۲		۳۲	
۳	تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در جهان	۲	۳۲		۳۲	

۲. درسهای پایه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	ساخت دستوری زبان فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۲	نظریه‌ها و نقد ادبی	۲	۳۲		۳۲	
۳	بلاغت کاربردی	۲	۳۲		۳۲	
۴	متون نظم و نثر عربی	۲	۳۲		۳۲	
۵	تاریخ تطور نثر فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۶	تاریخ تطور نظم فارسی	۲	۳۲		۳۲	

۳. درسهای اصلی

گذراندن ۱۰ واحد درسهای اصلی زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	توضیحات
۱	نقد و نظریه ادبیات کودک	۲	۳۲		۳۲	
۲	بازنویسی و بازآفرینی متون کهن فارسی و ادبیات عامه برای کودکان	۲	۳۲		۳۲	
۳	کتابهای تصویری	۲	۳۲		۳۲	
۴	روش تحقیق در ادبیات کودک و نوجوان	۲	۳۲		۳۲	
۵	فلسفه و روان شناسی کودکی و نوجوانی	۲	۳۲		۳۲	

۴. درسهای اختیاری

گذراندن ۴ واحد درس از بین درسهای زیر به انتخاب گروه:

انتخاب ۲ واحد درس اختیاری با توجه به موضوع پایان نامه دانشجو بنا به پیشنهاد اسناد راهنما و تصویب شورای گروه از بین درسهای کارشناسی از شدت گرایشهای این رشته یا سایر رشته ها امکان پذیر است.

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	توضیحات
۱	ادبیات دینی کودک و نوجوان	۲	۳۲		۳۲	
۲	ادبیات تطبیقی کودک و نوجوان	۲	۳۲		۳۲	
۳	ادبیات کودک و نوجوان و تعلیم و تربیت	۲	۳۲		۳۲	
۴	کودک و رسانه	۲	۳۲		۳۲	
۵	سمینار در مسائل ادبیات کودک و نوجوان	۲	۳۲		۳۲	
۶	ادبیات کودک و ترجمه	۲	۳۲		۳۲	
۷	جامعه شناسی دوران کودکی	۲	۳۲		۳۲	
۸	رمان نوجوان	۲	۳۲		۳۲	
۹	شعر کودک و نوجوان	۲	۳۲		۳۲	
۱۰	کودک و تفکر خلاق	۲	۳۲		۳۲	

۷. پایان نامه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	پایان نامه	۶	۱۰۲		۱۰۲	

فصل سوم

سر فصل‌ها و منابع

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

دانشجو موضوعی مورد علاقه و مرتبط را انتخاب و درباره‌ی آن کنفرانسی ارائه می‌کند.

هـ منابع

پولادی، کمال، بنیادهای ادبیات کودک، تهران، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۴
 نورتون، دونا و ساندرا نورتون، شناخت ادبیات کودکان: گونه‌ها و کاربردها (از روزن چشم کودک)، جلد ۱ و ۲، ترجمه:
 منصوره راعی و همکاران، تهران: نشر قلمرو

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در ایران History of Iranian Children's Literature	
	عملی					
	نظری	پایه				تعداد ساعت: ۳۲
	عملی					
	نظری	اصلی -				
	عملی					
	نظری	الزامی				
	عملی					
نظری	اختیاری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:						

الف. هدف: آشنایی با تاریخچه و سیر تحول شعر و داستان و آثار مکتوب دیگری که در پیوند با کودکان و نوجوانان در ایران پدید آمده است.

ب. سرفصل‌ها:

- جلوه‌های ادبیات کودک و نوجوان در متون گذشته فارسی
- زمینه‌های نخستین پیدایش آثار برای کودکان و نوجوانان در دوره مشروطه
- بررسی سیر تاریخی داستان‌ها و شعرهایی که برای کودکان و نوجوانان منتشر شده‌است. از آغاز سده چهارده تا انقلاب اسلامی و از انقلاب اسلامی تا زمان حاضر از دیدگاه‌های مختلف (زبان، ساختار، صور خیال، مضمون و ...)
- معرفی شاعران و داستان‌نویسان نام‌آور ایرانی که آثار ادبی ویژه کودکان و نوجوانان را پدید آورده‌اند از آغاز تا امروز

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه‌ی تکالیف:

دانشجو یک اثر یا مجموعه آثار یک نویسنده یا شاعر را با توجه به نقش و جایگاه تاریخی آن تحلیل می‌کند. دانشجو ادبیات کودک بودن یا نبودن برخی آثار گذشته منسوب به ادبیات کودک را مورد بحث قرار می‌دهد.

هـ. منابع درسی: (منابع این درس در کلاس بررسی انتقادی می‌شوند)

- محمدی، محمد هادی و زهره قایینی **تاریخ ادبیات کودکان ایران**. تهران: نشر چیستا، ۷جلد، ۱۳۸۳-۱۳۸۰

نام درس: تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در جهان

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در جهان International History of Children's Literature
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	اختیاری		
	عملی	الزامی			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:					

الف. هدف:

آشنایی دانشجویان با فرایند تولد و شکل گیری ادبیات کودک و نوجوان (شعر و داستان) در طول زمان، نظریه های مرتبط با تاریخ ادبیات و تحول گونه های مختلف ادبیات کودک و نوجوان در گذر زمان

ب. سرفصل ها:

- نظریه ها و روش های موجود در تاریخ ادبیات کودک و نوجوان
- گونه ها، مدل ها و سبک های ادبیات کودک و نوجوان در گذر زمان
- نقاط عطف در تاریخ ادبیات کودک و نوجوان جهان

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه ی تکالیف:

دانشجو آثار برجسته ی ادبیات کودک و نوجوان جهان را از نظر نقش و اهمیت تاریخی آن بررسی می کند.

هـ منابع درسی:

- **The Norton Anthology of Children's Literature. The Traditions in English.** Jack Zipes (General Editor). W. W. Norton and Company, Inc. ۲۰۰۵.

- **Aspects and Issues in the History of Children's Literature.** Maria Nikolajeva. Greenwood Press. ۱۹۹۵.

- **The New Oxford Book of Children's Verse.** Ed: Neil Philip. Oxford. ۱۹۹۶.

- "National and International" (pp.۸۴۷-۱۲۸۰). In: **International Companion Encyclopedia of Children's Literature.** Second Edition. Volume ۱. Edited by Peter Hunt. Routledge. ۲۰۰۴.

- **Introducing Children's Literature. From Romanticism to Postmodernism.** Deborah Cogan Thacker and Jean Webb. Routledge. ۲۰۰۲.

عنوان درس: تطور متون شعر فارسی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: تطور متون شعر فارسی Evolution of Persian Poetry Texts
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	اختیاری		
	عملی	الزامی			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف

شناخت مراحل تطور شعر فارسی و زمینه های هر مرحله با تحلیل نمونه هایی از متون مشهور

سرفصلها

۱. شعر پیش از اسلام
۲. انواع شعر فارسی
۳. دوره ها و سبکهای شعر فارسی
۴. زمینه های (اجتماعی، فرهنگی، ادبی) تحولات شعر فارسی در دوره های مختلف
۵. ویژگیهای شعر فارسی در هر سبک و دوره با تحلیل نمونه ها
۶. جریانها و تحولات شعر فارسی معاصر (از مشروطه تا امروز)
۷. نقد و بررسی نمونه هایی از متون برجسته شعر فارسی

روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

- صفا؛ ذبیح‌الله؛ تاریخ ادبیات در ایران؛ فردوس، ۱۳۷۳
- زرقانی، مهدی؛ تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی: تطور و دگرگونی زانرها تا میانه سده پنجم؛ تهران: سخن، ۱۳۸۸
- زرین کوب، عبدالحسین؛ سیری در شعر فارسی؛ تهران: نشر نوین، ۱۳۶۳
- تفضلی، احمد؛ تاریخ ادبیات پیش از اسلام؛ ج ۵، تهران: سخن، ۱۳۸۶

منابع بیشتر

- رستگار فسایی، منصور؛ انواع شعر فارسی؛ تهران: ۱۳۷۳
- شفیعی کدکنی، محمد رضا؛ ادوار شعر فارسی؛ تهران: توس، ۱۳۵۹
- مؤتمن، زین العابدین؛ تحول شعر فارسی؛ تهران: طهوری، ۱۳۵۵

عنوان درس: تطور متون نثر فارسی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: تطور متون نثر فارسی Evolution of Persian Prose Texts
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	اختیاری		
	عملی	الزامی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف

شناخت انواع متون نثر فارسی و سیر تحول آن با تحلیل نمونه‌هایی از متون مشهور

سرفصلها

۱. انواع نثر فارسی به لحاظ ویژگیهای زبانی با معرفی نمونه‌ها
۲. تقسیمات متون منثور فارسی به لحاظ محتوا با معرفی ویژگی‌ها و نمونه‌ها
۳. سیر تحول سبک نثر فارسی از آغاز تا امروز و ویژگی‌های هر دوره و سبک
۴. سیر تحول مهمترین انواع ادبی در متون منثور فارسی با معرفی مهمترین اثر در هر نوع ادبی
۵. نثرنویسان نامی فارسی و معرفی آثار آنان
۶. نقد و تحلیل نمونه‌هایی از متون برجسته نثر فارسی (از سبکها و انواع مختلف ادبی)

روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

خطیبی، حسین؛ فن نثر، تهران: زوار، ۱۳۸۶
بهار، محمدتقی؛ سبک‌شناسی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۰
صفا، ذبیح‌الله؛ تاریخ ادبیات در ایران؛ فردوس، ۱۳۷۳
بخش‌هایی از متون برجسته منثور فارسی از سبک‌ها و انواع مختلف

منابع بیشتر

یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، (۲جلد)، مشهد، دانشگاه مشهد، ۱۳۶۴
شمیسا، سیروس؛ سبک‌شناسی نثر؛ تهران: میترا، ۱۳۷۷
زرقانی، مهدی؛ تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی: تطور و دگردیسی ژانرها تا میانه سده پنجم؛ تهران: سخن،
۱۳۸۸
فتوحی، محمود؛ سبک‌شناسی: نظریه‌ها، رویکردها و روشها؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
صفا، ذبیح‌الله؛ گنجینه سخن؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۳
غلامرضایی، محمد؛ سبک متون نثر عرفانی قرن ششم؛ تهران: دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۸
رستگارفسائی، منصور؛ انواع نثر فارسی؛ تهران: سمت، ۱۳۸۰

عنوان درس: ساخت دستوری زبان فارسی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: ساخت دستوری زبان فارسی Grammatical Structure of Persian Language
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
سمینار:		آموزش تکمیلی. عملی دارد سفر علمی.			

هدف

بررسی مقابله ای موضوعات مختلف دستوری زبان فارسی در کتابهای دستور و نقد و بررسی آنها

سرفصلها

۱. مباحث پایه‌ای در دستور زبان
۲. طبقه بندی و نقد دستورهای معتبر زبان فارسی
۳. آواشناسی و واج شناسی زبان فارسی
۴. جمله (تعریف، انواع، وجوه)
۵. تکواژ و انواع آن (آزاد، وابسته، دستوری...)
۶. ساخت کلمه (ساده، مرکب و...) و انواع آن (اسم، فعل، حرف، قید...) و اقسام هر یک
۷. گروه و انواع آن (اسمی، فعلی... / ساده، مرکب... / هسته گروه و وابسته های آن)
۸. ارکان جمله فارسی (نهاد، مفعول، متمم، قید، فعل و...)
۹. سایر مباحث دستوری

روش ارزیابی

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

- نجفی، ابوالحسن؛ مبانی زبانشناسی و کاربرد آن در زبان فارسی؛ تهران: نیلوفر، ۱۳۸۷
- باطنی، محمدرضا؛ توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی؛ امیرکبیر: ۱۳۶۴
- مشکوه‌الدینی، مهدی؛ دستور زبان فارسی بر پایه نظریه گشتاری؛ دانشگاه فردوسی مشهد: ۱۳۷۴
- وحیدیان کامیار، تقی؛ و غلامرضا عمرانی؛ دستور زبان فارسی (۱)؛ سمت: ۱۳۷۲
- خانلری، پرویز؛ دستور زبان فارسی؛ توس: ۱۳۵۹
- فرشیدورد، خسرو؛ دستور مفصل امروز، سخن: ۱۳۸۲
- دستور زبان فارسی (پنج استاد)؛ اشرافی: ۱۳۶۶
- انوری، حسن؛ و حسن احمدی گیوی؛ دستور زبان فارسی (۲)؛ فاطمی: ۱۳۷۷
- غلامعلی زاده، خسرو؛ ساخت زبان فارسی؛ تهران: سمت، ۱۳۸۶
- طیب زاده، امید؛ دستور زبان فارسی بر مبنای نظریه وابستگی؛ تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۵

منابع بیشتر

- باطنی، محمدرضا؛ نگاهی تازه به دستور زبان؛ آگاه: ۱۳۶۴
- نوبهار، مهرانگیز؛ دستور کاربردی زبان فارسی؛ رهنما: ۱۳۷۲
- معین، محمد؛ آثار مربوط به دستور زبان فارسی (اسم جنس، معرفه و نکره/ اسم مصدر و حاصل مصدر/ اضافه/ مفرد و جمع؛ ابن سینا: ۱۳۴۱-۱۳۳۸
- وفایی، عباسعلی؛ دستور کاربردی؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
- وفایی، عباسعلی؛ دستور تطبیقی (فارسی - عربی)؛ تهران: سخن، ۱۳۹۱
- غلامحسین زاده، غلامحسین؛ نگارش مقدماتی زبان فارسی؛ تهران: سمت ۱۳۸۹
- مهیار، محمد؛ کتابشناسی دستور زبان فارسی، تهران: فرهنگستان زبان فارسی، ۱۳۸۱
- فرشیدورد، خسرو؛ جمله و تحول آن در زبان فارسی؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- _____؛ گفتارهایی درباره زبان فارسی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- یار محمدی، لطفاله؛ واج‌شناسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴
- حق شناس، علی محمد؛ آواشناسی؛ تهران: آگاه، ۱۳۵۶
- ثمره، یدالله؛ آواشناسی زبان فارسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴
- مدرسی، فاطمه؛ از واج تا جمله؛ تهران: چاپار، ۱۳۸۶
- وسایر کتابها و منابع دستوری (در صورت ضرورت، بنا به تشخیص استاد)

عنوان درس: نظریه ها و نقد ادبی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس: نظریه ها و نقد ادبی Literary Criticism and Theories
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی	اصلی - الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف

آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای ادبی و کاربرد آنها در نقد و تحلیل آثار ادبی فارسی

سرفصلها

۱. تعریف نظریه، نقد، جریان، مکتب، و تفاوت‌های آنها
۲. نظریه و نقد ادبی در گذشته ادبیات فارسی
۳. فرمالیسم و نقد نو، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۴. ساختارگرایی و بسا ساختارگرایی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۵. نقد روانشناختی و اسطوره‌شناختی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۶. نقد هرمنوتیک، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۷. نقد فمینیستی، مدرنیسم، پسا مدرنیسم، و نقد چند نمونه ادبی فارسی
۸. آسیب شناسی نقد ادبی در ایران

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

کلیگز، مری؛ درسنامه نظریه ادبی؛ ترجمه جلال سخنور، الهه دهنوی سعید سبزیان؛ تهران: اختران، ۱۳۸۸

زرین کوب، عبدالحسین؛ نقد ادبی؛ ج ۳، تهران: امیر کبیر، ۱۳۶۳

احمدی، بابک؛ ساختار و تأویل متن، تهران: مرکز، ۱۳۸۹

منابع بیشتر

ایوتادیه، ژان؛ نقد ادبی در سده بیستم؛ ترجمه محمدرحیم احمدی؛ تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۷۷

فن شعر، ارسطو، ترجمه عبدالحسین زرین کوب، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲.

شمس قیس رازی؛ المعجم فی معاییر اشعارالعجم؛ تهران: سخن، ۱۳۷۴

امامی، نصرالله؛ مبانی و روشهای نقد ادبی؛ ج ۴، تهران: جامی، ۱۳۸۹

هارلند، ریچارد ساختارگرایی، پسا ساختارگرایی و مطالعات ادبی «دریدا و مفهوم نوشتار» ترجمه فرزانه سجودی،

حوزه هنری ۱۳۸۰

استروس، کلود لویی. اسطوره در معنا. (ترجمه ش، خسروی). تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۶

والاس، مارتین، نظریه های روایت، ترجمه محمد شهبان، نشر هرمس، ۱۳۸۲

بیلسکر، ریچارد. اندیشه های یونگ. ترجمه حسین پاینده. ج ۲. تهران: آشیان، ۱۳۸۷

پالمر، ریچارد، علم هرمنوتیک، ترجمه محمدسعید حنایی، نشر هرمس، ۱۳۷۷

عنوان درس: بلاغت کاربردی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: بلاغت کاربردی Functional Rhetorics
	عملی			
	نظری	پایه	نوع واحد	
	عملی			
	نظری	اصلی -	پیش نیاز	
	عملی	الزامی		
	نظری	اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐				

هدف

شناخت شیوه‌های بکارگیری نظریه‌های بلاغی در نقد و تحلیل متون ادبی.

سرفصلها

۱. بازشناسی نظریه‌های بلاغی

۲. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بدیعی در نقد و تحلیل متون ادبی

۳. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های معانی در نقد و تحلیل متون ادبی

۴. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بیانی در نقد و تحلیل متون ادبی

۵. بررسی تطبیقی نظریه‌های بلاغی و زیبایی شناسی

۶. بلاغت و نقد ادبی

۷. بلاغت و سبک شناسی

۸. بلاغت و تاریخ ادبیات‌نگاری

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

۱. شوقی ضیف، تاریخ و تطور علوم بلاغت، ترجمه محمدرضا ترکی، تهران: سمت، ۱۳۸۳؛
۲. شفیعی کدکنی، محمدرضا، صور خیال در شعر فارسی، آگاه، ۱۳۶۶؛
۳. سوانه، پیر، مبانی زیبایی‌شناسی، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمی، تهران: نشر ماهی، ۱۳۹۱؛
۴. محمد عباس، عبدالقاهر جرجانی و دیدگاه‌های نوین نقد ادبی، ترجمه مریم مشرف، تهران: چشمه، ۱۳۸۷؛
۵. فتوحی، محمود، بلاغت تصویر، تهران: سخن، ۱۳۸۹؛
۶. وحیدیان کامیار، تقی، بدیع از دیدگاه زیبایی‌شناسی، انتشارات دوستان، تهران: سمت، ۱۳۸۳؛

منابع بیشتر

۱. ابوتمام، احمد، البلاغه و التحلیل الادبی، ۱۹۸۸؛
۲. عبدالله بن عبدالرحمن نقیب؛ مناهج التحلیل البلاغی عند علماء الاعجاز،

عنوان درس: متون نظم و نثر عربی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: متون نظم و نثر عربی Arabic Poetry and Prose Texts
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف

تقویت توانایی دانشجوی درک متون عربی و مطالعه و تحقیق در منابع مرتبط با زبان و ادبیات فارسی

سرفصلها

۱. قرآن، نهج البلاغه و متون تفسیری عربی
۲. مثلها و عبارتها و ابیات عربی رایج در متون فارسی
۳. نمونه هایی از متون عرفانی به زبان عربی
۴. نمونه هایی از مشهورترین اشعار شاعران عرب
۵. نمونه هایی از سروده ها و نوشته های عربی شاعران و نویسندگان فارسی زبان
۶. متون تحقیقی معاصر عربی در حوزه زبان و ادبیات

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

- قرآن کریم، نهج البلاغه، تفسیر «مجمع البیان فی تفسیر قرآن» فضل بن الحسن طبرسی
شیخو، لوئیس؛ مجانی الحدیثه؛ بیروت: دارالمشرق
سراج طوسی، ابو نصر؛ اللمع فی التصوف، تهران: اساطیر، ۱۳۸۱
حریرچی، فیروز؛ امثال و حکم؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۲
غنیمی هلال، محمد؛ النقد الادبی الحدیث؛ بیروت: دارالعودة، دارالثقافه، ۱۹۷۳

منابع بیشتر

- قشیری، ابوالقاسم؛ الرساله القشیریة؛ تصحیح و تحقیق عبدالحلیم محمود؛ قاهره، ۱۹۸۹ / یا با تعلیقات خلیل المنصور، بیروت: دارالکتب العلمیه، ۲۰۰۱
ابوطالب مکی، محمدبن علی؛ قوت القلوب؛ دارالکتب العلمیه
شهاب الدین سهروردی، ابو حفص عمر؛ عوارف المعارف؛ المکتبه العلمیه
معلقات سبع؛ ترجمه عبدالمحمد آیتی؛ تهران: سروش، ج ۵، ۱۳۸۲
حریری، قاسم بن علی؛ مقامات حریری؛ ترجمه طواق گلدی گلشاهی، تهران: امیرکبیر، ۲۰۰۸
دامادی، محمد؛ مضامین مشترک در ادب فارسی و عربی؛ تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۹
سجادی، سید ضیاء الدین؛ دیوان خاقانی؛ تهران: زوار، ۱۳۷۴ (اشعار عربی)
آثاری از توفیق الحکیم، جبران خلیل جبران، طه حسین، احمد شوقی، عبدالوهاب بیاتی، محمود درویش

عنوان درس: نقد و نظریه ادبیات کودک

دروس پیشنیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: نقد و نظریه ادبیات کودک Criticism, Theory, and Children's Literature
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	آموزش تکمیلی عملی: دارد	کارگاه ' آزمایشگاه:	
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری	سمینار ' سفر علمی'		
	عملی				

الف. هدف:

بررسی نظریه‌ها و رویکردهای موجود در نقد ادبیات کودک و نوجوان و تبیین و مقایسه این نظریه‌ها همراه با معرفی نمونه‌های واقعی از هر رویکرد.

ب. سرفصل‌ها:

- بررسی مفاهیم نظریه و فلسفه ادبیات کودک، ویژگی‌ها و مسائل فلسفه ادبیات کودک.
- کاربرد نظریه‌های ادبی موجود در نقد ادبیات کودک.
- رویکردهای ادبیات‌گرایی، کودک‌گرایی، آموزش‌گرایی، ایدئولوژی‌گرایی، نظریه بینامتنی و مطالعات فرهنگی در نظریه ادبیات کودک.
- مقایسه نظریه‌های موجود در ممکن یا ناممکن بودن ادبیات کودک.
- بررسی امکان نظریه مستقل ادبیات کودک.
- ارائه نمونه‌هایی از نقد در هر رویکرد.

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی.

د. نمونه تکالیف:

دانشجویان در رویکردهای مختلف، نوشتن نقد ادبی را تمرین می‌کنند.

هـ منابع درسی:

- خسرونژاد، مرتضی، دیگر خوانی‌های ناگزیر، رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک. تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۷.
- خسرونژاد، مرتضی، معصومیت و تجربه، درآمدی بر فلسفه‌ی ادبیات کودک. تهران: نشر مرکز چاپ دوم، ۱۳۸۳.
- "Theory and Critical Approaches". In **International Companion Encyclopedia of Children's Literature**. Second Edition. V.۱. ed: Peter Hunt . London: Routledge. ۲۰۰۴.
- **Criticism, Theory, and Children's Literature**. Peter Hunt. London: Blackwell. ۲۰۰۱.
- **The Hidden Adult. Defining Children's Literature**. Perry Nodelman. The Johns Hopkins University Press. ۲۰۰۸.

(دو کتاب اخیر توسط مرکز مطالعات ادبیات کودک در دست ترجمه است.)

	دروس پیشنهادی:		نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: بازنویسی و بازآفرینی متون کهن فارسی و ادبیات عامه برای کودکان	
			عملی				
			نظری	پایه	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	Rewriting Persian Ancient Classics for Children
			عملی				
			نظری	اصلی-	پیش نیاز		
			عملی	الزامی			
			نظری	اختیاری			
			عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی	سمینار	کارگاه		آزمایشگاه:

الف.

هدف درس:

آشنایی با ادبیات کهن (کلاسیک) و عامه و روش‌های باز نویسی و باز آفرینی آنها برای کودکان و نوجوانان

ب. سرفصل‌ها:

- ارزش ادبیات کلاسیک فارسی و ادبیات عامه برای کودکان
- ارزش ادبیات کلاسیک و ادبیات عامه برای ادبیات کودک معاصر
- منشاء ادبیات عامه (نظریه‌های مربوط به پیدایش و رشد ادبیات عامه)
- انواع ادبیات عامه (شعر: لالایی، اشعار بوج، قصه: قصه‌های تراکمی، افسانه‌های پریان، قصه‌های واقعی ...)
- ویژگی‌های قصه‌های عامیانه (شخصیت‌پردازی، طرح، درونمایه، سبک ...)
- بررسی و معرفی مجموعه‌های فراهم‌آمده از ادبیات عامه‌ی ایرانیان (مجموعه‌های صبحی، انجوی شیرازی، درویشیان ...)
- مطالعه‌ی تطبیقی ادبیات عامه
- تعریف و مقایسه‌ی بازنویسی و باز آفرینی
- بازنویسی، باز آفرینی و بینامتنیت
- روش‌های بازنویسی و بازآفرینی

- اساطیر ایران و ادبیات کودک
- ظرفیت‌های بازنویسی و بازآفرینی آثار حماسی (شاهنامه، ...)
- ظرفیت‌های بازنویسی و بازآفرینی متون عرفانی (متنوی مولوی، منطق الطیر عطار، ...)
- بازنویسی و بازآفرینی متون دیگر (کلیله و دمنه، گلستان، موش و گربه، ...)
- بررسی (مقایسه، نقد و تحلیل) آثاری که نویسندگان معاصر کودک ایران بر اساس آثار کلاسیک ادبیات فارسی عرضه کرده‌اند.

ج. روش تدریس:
کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه‌ی تکالیف:

- نقد یک اثر بازنویسی یا بازآفرینی شده از ادبیات عامه یا ادبیات کلاسیک
- مقایسه‌ی آثار بازنویسی یا بازآفرینی شده از متنی واحد

هـ منابع: (منابع معرفی شده، در کلاس بررسی انتقادی می‌شوند.)

- پایور، جعفر، شیخ در بوته: روش‌های بازنویسی و باز آفرینی و ترجمه و پرداخت در آثار ادبی، نشر اشراقیه، ۱۳۸۰.
- مارزلف، اولریش طبقه‌بندی افسانه‌های ایرانی، ترجمه کیکاووس جهاننداری، انتشارات سروش، ۱۳۷۶
- خسرو نژاد، مرتضی معصومیت و تجربه، درآمدی بر فلسفه‌ی ادبیات کودک (فصول سوم و چهارم)، نشر مرکز، چاپ دوم، ۱۳۸۳

- **Children's Literature in the Elementary School** (chapter ۶) Charlotte S. Huck et al. ۵th edition. Harcourtrace college publishers. ۱۹۹۳.

نام درس: کتاب‌های تصویری

	عنوان درس به فارسی:		تعداد واحد: ۲	نوع واحد پیش نیاز تعداد ساعت: ۳۲	کتابهای تصویری		
	Picture Books						
	نظری	جبرانی	تعداد		ساعت: ۳۲	نظری	عملی
	عملی						
	نظری	پایه	تعداد		ساعت: ۳۲	نظری	عملی
	عملی						
	نظری	اصولی	تعداد		ساعت: ۳۲	نظری	عملی
	عملی	الزامی					
نظری	اختیاری	تعداد	ساعت: ۳۲	نظری	عملی		
عملی							
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سمینار'					کارگاه' آزمایشگاه:		

الف. هدف:

شناخت، بررسی و نقد کتابهای تصویری و آشنایی با آثار برتر تصویری در ایران و جهان

ب. سرفصل‌ها:

- تعریف و انواع کتابهای تصویری (الفا آموزها، شمار آموزها، مفهوم آموزها، ... کتابهای داستانی تصویری)
- مقایسه کتابهای تصویری و کتابهای تصویردار (مصور)
- بررسی انواع رویکردها به تصویر در کتابهای داستانی تصویری (رویکرد هنری، رویکرد آموزشی و رویکرد تعامل متن و تصویر)
- پیشینه کتابهای تصویری در ایران و جهان
- سبک و گونه‌های مختلف تصویرگری (واقع‌گرایی، امپرسیونیسم، اکسپرسیونیسم، کارتونی، هنر یچگانه، ...)
- تکنیکهای تصویرگری (رنگ روغن، ابرنگ، مداد رنگی، کلاژ، ...)
- عنصرهای داستان (شخصیت‌پردازی، طرح، زاویه دید، ... در کتابهای داستانی تصویری)

- انواع رابطه متن و تصویر در کتابهای داستانی تصویری (قرینه‌ای، مکمل، تقابلی، ...)
- بررسی مفهوم بیننده نهفته در کتابهای تصویری
- نقش ناشر، ویراستار، طراح گرافیک، مدیر هنری در شکل‌گیری کتابهای تصویری
- معرفی، بررسی و نقد کتابهای برجسته تصویری ایرانی و جزایرانی (آثار کلاسیک داستانی تصویری)
- معرفی، بررسی و نقد آثار برجسته‌ای که در طول اجرای دوره در عرصه ملی و جهانی جایزه‌های ارزنده‌ای را دریافت می‌کنند.

- معرفی سایت‌ها، جایزه‌ها و جشنواره‌های مربوط به کتابهای تصویری در ایران و جهان

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

- دانشجو یک کتاب داستانی تصویری را نقد و بررسی و رابطه متن و تصویر را واکاوی می‌کند.
- دانشجو آثار یک تصویرگر را از نظر سبک، تکنیک، عناصرهای داستان، بررسی می‌کند.

هـ منابع

منابع اصلی:

- **How Picture books work?** Maria Nikolajeva and Carole Scott, Uk: Routledge, ۲۰۰۶.
- **Words about Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books.** Perry Nodelman, Athens: U of Georgia P, ۱۹۸۸.

برای مطالعه‌ی بیشتر:

- «How Picture Books Work: A Semiotically Framed Theory of Text-Picture Relationships». Laurence R. Sipe, **Children's Literature in Education**, ۲۹,۲ (۱۹۹۸): ۹۷-۱۰۸
- «The Dynamics of Picturebook Communication». Maria Nikolajeva and Carole Scott. **Children's Literature in Education**, ۳۱,۴ (۲۰۰۰): ۲۲۵-۲۳۹

قایینی زهره، **تصویرگری کتابهای کودکان: تاریخ، تعریفها، گونه‌ها**، تهران: موسسه‌ی پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان ایران، ۱۳۹۰.

اکرمی جمال‌الدین، **کودک و تصویر**، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۸۹.

نام درس: روش تحقیق در ادبیات کودک و نوجوان

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در ادبیات کودک و نوجوان Research in Children's and Young Adults' Literature	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی:
				عملی	
	تعداد ساعت: ۳۲	پیش نیاز	پایه	نظری	
				عملی	
			اصلی -	نظری	
			الزامی	عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سمینار' کارگاه' آزمایشگاه:					

الف. هدف:

آشنا کردن دانشجویان با روش‌های پژوهش در ادبیات کودک و نوشتن طرح تحقیق، آشنا کردن دانشجویان با روش نقد پژوهش:

ب. سرفصل‌ها:

- معرفی پارادایم‌های تحقیق: کمی، کیفی و ترکیبی
- روش‌های کمی تحقیق در ادبیات کودک: تحلیل محتوای کمی
- رویکردهای کیفی تحقیق در ادبیات کودک:
- ۱. رویکرد توصیفی (descriptive)
- ۲. رویکرد توصیفی - تأویلی (descriptive-interpretative)
- ۳. رویکرد تأویلی - تجریدی (interpretative-abstractive)
- نظریه داده‌مبنا (Grounded Theory) و نقش آن در تولید نظریه ادبیات کودک
- رویکرد ترکیبی در ادبیات کودک
- رویکردهای فلسفی به تحقیق در ادبیات کودک (صورت‌گرایی، ساختارگرایی، روان‌کاوی، ساختارزدایی، هرمنوتیک، مارکسیستی، ...)
- نویسنده در مقام پژوهشگر

- منتقد در مقام پژوهشگر
- روش نقد پژوهش
- شیوه نگارش طرح تحقیق، شیوه نگارش گزارش تحقیق

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، سخنرانی

د. نمونه تکالیف:

نوشتن طرح تحقیق

هـ. منابع درسی:

- فلیک اووه، در آمدی بر تحقیق کیفی، ترجمه هادی جلیلی، نشر نی، ۱۳۸۷

- **Beginning Qualitative Resaerch. A Philosophic and Practical Guide.** Pamela maykut, Richard Morehouse. The falmer Press. ۱۹۹۴.

نام درس: فلسفه و روانشناسی کودکی و نوجوانی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: فلسفه و روانشناسی کودکی و نوجوانی Psychology of Childhood and Adolescence
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی	اختیاری		
	عملی	الزامی			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه'					

الف. هدف:

تعریف و تبیین مفهوم کودکی و نوجوانی و بررسی نظریه‌ها و مدل‌های مطرح در این زمینه در فلسفه و روانشناسی

ب. سرفصل‌ها:

- اهمیت و نقش مفهوم کودکی و نوجوانی در نظریه ادبیات کودک و نوجوان
- معنا و تعاریف کودکی و نوجوانی نزد روانشناسان
- نظریه‌ها و مدل‌های روانشناسی کودکی و نوجوانی (فرویدگرای، مکانیستی، نظریه دیالکتیکی، بافت‌گرایی، رویکرد اجتماعی- فرهنگی، زن‌گرایی، نظر اسلام درباره کودکی)
- معنا و مباحث فلسفه‌ی کودکی: دیدگاه فیلسوف به مفهوم کودکی، نظریه‌ها و مدل‌های کودکی از دیدگاه فلسفی، حقوق کودکان، هنر کودکان، ادبیات کودکان، کودکان و مساله مرگ، کودک در مقام منتقد و فیلسوف

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

بررسی داستان‌ها و رمان‌های کودکان و نوجوانان و استخراج دیدگاه روانشناسیک و فلسفی نویسنده از کودکی و نوجوانی

هـ منابع درسی:

- قرآن و نهج البلاغه

- کیمیای سعادت، امام محمد غزالی، تصحیح رنجبر، تهران: نشر امیر کبیر، ۱۳۷۲.

- آراء مربیان بزرگ مسلمان درباره‌ی تربیت کودک، محمد عطاران، تهران: انتشارات مدرسه، چاپ سوم، ۱۳۷۱.

- **The Philosophy of Childhood**, Gareth B. Matthews, Hardware University, ۱۹۹۴

- **The Poetics of Childhood**, Roni Natov, Routledge, ۲۰۰۳

- **Child Development: Thinking about Theories**, Philip Slee and Rosalyn Shute, Great Britain: Arnold, ۲۰۰۳

نام درس: ادبیات دینی کودک و نوجوان

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: ادبیات دینی کودک و نوجوان Religious Literature for Children and Young Adults
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	اختیاری		
	عملی	الزامی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد 'سفر علمی' 'سمینار'					
کارگاه 'آزمایشگاه'					

الف. هدف:

آشنایی با ادبیات دینی کودک و نوجوان، انواع و شیوه‌های نقد و بررسی آن

ب. سرفصل‌ها:

- مرور تعاریف ادبیات، دین، کودک و نوجوان
- حالت‌های گوناگون ترکیب مفاهیم ادبیات، دین و کودک و نوجوان در عبارت ادبیات دینی کودک و نوجوان
- هدف ادبیات دینی کودک و نوجوان (لذت‌بخشی، آموزش یا ترکیب این دو)
- تحلیل زیبایی‌شناسانه‌ی قصص قرآن، تأویل قصص قرآن
- دستمایه‌های داستانی از زندگی معصومین
- داستان‌های مناسب دینی برای کودکان و نوجوانان در ادبیات فارسی
- داستان‌های مناسب دینی برای کودکان و نوجوانان در ادبیات جهان
- عرفان و ادبیات کودک و نوجوان
- ملاک‌های نقد ادبیات دینی کودک و نوجوان

ج. روش تدریس:
بحث گروهی، تحقیق گروهی

نمونه تکالیف:

نقد و بررسی مقاله‌ها و کتاب‌هایی که در زمینه‌ی ادبیات دینی انتشار یافته
نقد و بررسی ادبیات دینی منتشر شده برای کودکان و نوجوانان

هـ منابع درسی: (منابع این درس در کلاس بررسی انتقادی می‌شوند)

- حکیمی محمود و مهدی کاموس، مبانی ادبیات کودکان و نوجوانان (ادبیات دینی کودکان و نوجوانان). ۳
جلد. تهران: انتشارات آرون. ۱۳۸۳.

- ویژه‌نامه‌های پژوهشنامه‌ی ادبیات کودکان و نوجوانان و کتاب ماه کودک و نوجوان درباره‌ی ادبیات دینی
کودک و نوجوان.

- **Religion, Children's Literature and Modernity**. R. Ghesquiere et al. (eds).
Leuven: Leuvene university Press. ۲۰۰۳.

نام درس: شعر کودک و نوجوان

	عنوان درس به فارسی:	تعداد	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	شعر کودک و نوجوان Poetry for Children and Young Adults	
	شعر کودک و نوجوان	واحد: ۲				
	دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	پایه		پیش نیاز
		عملی				
		نظری	اصلی -	اختیاری		
		عملی	الزامی			
		نظری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:						

الف. هدف درس:

آشنایی با ماهیت و نمونه‌های برجسته شعر کودک و نوجوان و شیوه‌های آشنا کردن کودکان و نوجوانان با شعر ویژه خودشان

ب. سرفصل‌ها:

- تاریخچه شعر کودک و نوجوان
- تخیل، مجاز، استعاره، حس آمیزی، کنایه، بنمایه (موتیف) و نشانه، نماد و تمثیل در شعر کودک و نوجوان
- آرایه‌های ادبی، زبان و اندیشه در شعر کودک و نوجوان
- وزن و قالب شعر کودک و نوجوان
- آسیب‌شناسی شعر کودک و نوجوان
- بررسی (مقایسه، نقد و تحلیل) آثاری که شاعران معاصر کودک ایران خلق کرده‌اند.

ج. روش تدریس:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

- نقد آثار یک شاعر

- بررسی یک موضوع (بهار، عشق، صلح) در شعرهای یک یا چند شاعر

هـ منابع:

سلاجقه پروین، از این باغ شرقی (نظریه‌های نقد شعر کودک و نوجوان)، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۵.

شناخت ادبیات کودکان: گونه‌ها و کاربردها، از روزن چشم کودک (جلد ۱)، فصل شعر (۲۸۷-۲۴۵)، تهران: نشر قلمرو، ۱۳۸۲.

نام درس: رمان نوجوان

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: رمان نوجوان Young Adult Fiction
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	اصلی - الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه: ' الف.					

هدف:

شناخت، بررسی و نقد رمان نوجوان و آشنایی با آثار برتر رمان نوجوان در ایران و جهان

ب. سرفصل‌ها:

- تعریف و پیشینه رمان نوجوان
- مخاطب‌شناسی در رمان و نوجوان (مخاطب واقعی، مخاطب پنهان)
- مقایسه رمان نوجوان با رمان کودک و بزرگسال
- انواع رمان نوجوان (واقع‌گرا، فانتزی، علمی‌تخیلی، ترسناک، ...)
- عناصر داستان در رمان نوجوان
- رویکردهای نقد رمان نوجوان
- زیبایی‌شناسی و درونمایه‌شناسی رمان نوجوان
- معرفی، بررسی و نقد برترین رمانهای نوجوان ایران و جهان (رمانهای کلاسیک نوجوان)
- معرفی، بررسی و نقد آثار برجسته‌ای که در طول اجرای دوره در عرصه ملی و جهانی جایزه‌های ارزنده‌ای را دریافت می‌کنند.
- معرفی سایت‌ها، جایزه‌ها و جشنواره‌هایی که در عرصه ملی و جهانی در ارتباط با رمان نوجوان وجود دارند.

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه‌ی تکالیف:

دانشجو رمانهای یک نویسنده ایرانی و جزایرانی را مقایسه می‌کند.
دانشجو آثار یک رمان‌نویس ایرانی یا جزایرانی را بررسی و نقد می‌کند.
دانشجو یک رمان نوجوان ایرانی یا جزایرانی را بررسی و نقد می‌کند.

هـ منابع

منابع اصلی:

"Teenage fiction: Realism, romances, contemporary", Julia Eccleshare, in: *International Companion Encyclopediad of Children,s Literature*, V. ۸, Ed: Peter Hunt, UK: Routledge, ۲۰۰۴, pp ۵۴۲-۵۵۶.

Young Adult Literature: Exploration, Evaluation and Appreciation, Katherine T. Bucher , Kaavonia M. Hinton-Johnson , Pearson, ۲ edition, ۲۰۰۹.

برای مطالعه بیشتر:

رمان کودک و نوجوان: ایده‌ها و دشواریها، چهاردهمین جشنواره‌ی کتاب کودک و نوجوان، مدیر پروژه: معصومه انصاریان، کانون
برورش کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۹
مقاله‌های مرتبط با رمان نوجوان در مجله‌های مطالعات ادبیات کودک، روشنان، پژوهشنامه کودک و نوجوان، کتاب ماه کودک و
نوجوان

نام درس: جامعه‌شناسی دوران کودکی

پیشنیاز: فلسفه و روانشناسی کودکی و نوجوانی	نظری	جبرانی	نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی دوران کودکی Sociology of Childhood
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	اصلی -			
	نظری	الزامی		اختیاری	
	عملی				
	نظری			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:					

الف. هدف:

آشنایی دانشجویان با نظریه‌های جامعه‌شناسانه دوران کودکی و ارتباط تاریخ، خانواده، طبقه و فرهنگ با تحول مفهوم

کودکی

ب. سرفصل‌ها:

- تعاریف و نظریه‌های جامعه‌شناسانه دوران کودکی
- شکل‌گیری تاریخی مفهوم کودکی، زمانه سنت، عصر مدرن و دوران پست‌مدرن
- تفاوت‌های فرهنگی، طبقاتی، قومی و نژادی و مفهوم کودکی
- مشکلات اجتماعی کودکان: کودکان خیابانی، کودکان کار، اعتیاد و کودکان، کودکان طلاق
- کودک و خانواده، کودک و رسانه، حقوق کودکان
- آینده کودکی
- روش‌های پژوهش در جامعه‌شناسی کودکی

نام درس: ادبیات کودک و ترجمه

عنوان درس به فارسی: ادبیات کودک و ترجمه Children's Literature and Translation	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی:	
	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	عملی		عملی
		اصلی -		نظری		نظری
			نیاز	الزامی		عملی
		اختیاری		نظری		نظری
				عملی		عملی
		آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:				

الف. هدف:

آشنایی با اهمیت و نقش ترجمه در ادبیات کودک، نظریه‌ها و انواع ترجمه در این ادبیات، مسائل و مشکلات ترجمه در این حیطه و شیوه‌های نقد و بررسی آثار ترجمه‌شده برای کودکان

ب. سرفصل‌ها:

- رویکردهای نظری به ترجمه برای کودکان
- تفاوت ترجمه برای کودکان و بزرگسالان
- انتقال و انطباق در ترجمه برای کودکان
- ترجمه کتاب‌های داستانی تصویری
- مولف در مقام مترجم
- معنای مترجم نهفته در متن ادبیات کودک، خواننده نهفته در متن ترجمه
- تفاوت ترجمه‌ی متن‌های ادبی و غیر ادبی برای کودکان
- بررسی وضعیت ترجمه در ادبیات کودک و توجوان ایران
- آینده ترجمه برای کودکان

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

- دانشجویان چندین ترجمه از متنی معتبر را در ارتباط با متن اصلی مقایسه می کنند

- دانشجویان سیر ترجمه در ادبیات کودک ایران را بررسی می کنند

هـ. منابع درسی:

- قریشی محمد، بررسی مشکلات ترجمه ادبیات کودکان، انتشارات صنم، ۱۳۸۵

- *Translating for Children*, Riitta Oittinen, Taylor and Francis, ۲۰۰۷.

- *The translation of Children's Literature*, Gillian Lathey, Multilingual matters Limited,

۲۰۰۶.

نام درس: کودک و رسانه

دروس پیشنیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: کودک و رسانه Children and Media
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	اختیاری	عملی	
	عملی	الزامی			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:'					

الف. هدف:

آشنایی دانشجویان با ماهیت رسانه‌ها، جایگاه، نقش و تأثیر رسانه‌ها (روزنامه، مجله، رادیو، تلویزیون، سینما، تئاتر، رایانه، اینترنت، بانک‌های اطلاعاتی، پایگاه‌های اطلاعاتی) در ادبیات کودک و نوجوان

ب. سرفصل‌ها:

- تعاریف، اهداف و نقش رسانه‌ها در ادبیات کودک و نوجوان
- جایگاه ادبیات کودک و نوجوان در نشریات، رادیو، تلویزیون و سینما
- تئاتر برای کودک و نوجوانان
- تئاتر بوسیله فناوری‌های جدید اطلاعاتی نظیر رایانه، اینترنت، بانک‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی
- بازی‌های کامپیوتری و ادبیات کودک و نوجوان
- CD - های کودکان و ادبیات کودک و نوجوان
- کتاب‌های الکترونیکی کودک و نوجوان
- آیا تعریف کتاب کودک و نوجوان در عصر رسانه‌ها تغییر می‌کند؟
- آیا مفهوم کودکی در عصر رسانه‌ها تغییر کرده است؟
- CD - ها و سایت‌های ویژه کودکان و نوجوانان
- بررسی روزنامه‌ها، مجلات، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، سینما، تئاتر،

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

نقد و بررسی برنامه‌ها و مطالبی که در رسانه‌ها برای کودکان و نوجوان ارائه می‌شود.

هـ منابع درسی:

- محمدی محمد هادی و زهره قایینی، تاریخ ادبیات کودکان ایران: ادبیات کودک در روزگار نو، ۱۳۰۰-۱۳۴۰، تهران:

۱۳۸۲ ج ۶ - ص ۶۱۹-۷۳۱، جیستا

- **After the Death of Childhood: Growing up in the Age of Electronic Media.** David Buckingham. Polity Press. ۲۰۰۰.

- **Reading Talk.** Aidan Chambers. Thimble Press. ۲۰۰۱. pp. ۱۵۷-۱۷۰.

- **International Companion Encyclopedia of Children's Literature.** Ed: Peter Hunt. Routledge. ۲۰۰۴, pp. ۷۰۴-۷۳۱.

نام درس: ادبیات کودک و نوجوان و تعلیم و تربیت

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: ادبیات کودک و نوجوان و تعلیم و تربیت Children's and Young Adults' Literature and Education
	عملی				
	نظری	پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:'					

الف. هدف:

بررسی جنبه‌ها و تأثیرهای تربیتی ادبیات کودک و نوجوان و چگونگی به کارگیری آن در تعلیم و تربیت

ب. سرفصل‌ها:

- رابطه ادبیات کودک و تعلیم و تربیت
- ادبیات کودک و رشد شناختی کودکان و نوجوانان
- ادبیات کودک و رشد اجتماعی کودکان و نوجوانان
- ادبیات کودک و رشد اخلاقی کودکان و نوجوانان
- ادبیات کودک و رشد عاطفی کودکان و نوجوانان
- رابطه ادبیات کودک و رشد زیبایی‌شناسی کودکان و نوجوانان
- رابطه ادبیات کودک و تفکر خلاق
- رابطه ادبیات کودک و تفکر انتقادی

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

انجام یک تحقیق و آماده‌سازی یک مقاله در جهت نشان دادن تاثیرهای تربیتی ادبیات کودک و نوجوان

هـ منابع درسی:

-**Children's Literature in the Elementary School**. Fifth Edition. Charlotte S. Huck, Susan Helper, Janet Hickman. Harcourt Brace College Publishers. ۱۹۹۳.

-**Children's Literature: Art or Pedagogy?** Torben Weineich. Roskilde University Press. ۲۰۰۰.

نام درس: ادبیات تطبیقی کودک و نوجوان

عنوان درس به فارسی: ادبیات تطبیقی کودک و نوجوان Comparative Literature for Children and Young Adults	تعداد	نوع واحد پیش نیاز	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: روش تحقیق در ادبیات کودک
	واحد: ۲		پایه	عملی	
	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد پیش نیاز	اصلی -	نظری	
			الزامی	عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه: '					

الف. هدف:

آشنایی دانشجویان با معنا، اهمیت، ضرورت، مفاهیم، مقولات و روش‌های پژوهش در ادبیات تطبیقی کودک

ب. سرفصل‌ها:

معنا، اهمیت و ضرورت پژوهش‌های تطبیقی در ادبیات کودک
 بررسی مقایسه‌ای سیر ادبیات کودک در کشورهای گوناگون
 بررسی مقایسه‌ای انواع گوناگون ادبی ویژه کودک در فرهنگ‌های گوناگون
 بینامتنیت و ادبیات تطبیقی کودک
 ترجمه و ادبیات تطبیقی کودک (با تأکید بر مفهوم مترجم نهفته (مستر))
 روش پژوهش در ادبیات تطبیقی کودک

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی

د. نمونه تکالیف:

دانشجو مقاله‌ای در زمینه‌ی مسائل موجود در ادبیات تطبیقی کودک آماده می‌کند.

هـ منابع درسی:

-**Comparative Children's Literature.** Emer O-Sullivan. London: Taylor & Francis. ۲۰۰۷.

نام درس: کودک و تفکر خلاق

	عنوان درس به فارسی:		تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۲	کودک و تفکر خلاق Children and Creative Thinking	
	نظری	جبرانی				نوع واحد
	عملی	پایه				
	نظری	اصلی -				پیش نیاز
	عملی	الزامی				
	نظری	اختیاری				
	عملی					
	آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه:					

الف. هدف:

آشنایی با معنای خلاقیت، نظریه‌های خلاقیت، ارتباط خلاقیت با ادبیات و هنر، بررسی تحول توانایی‌های خلاقه‌ی کودکان در روند رشد، بررسی چگونگی ارتباط متن‌ها و تصویرهای آفریده‌شده برای کودکان با فرایند تحول توانایی‌های خلاقه ایشان.

ب. سرفصل‌ها:

- مفهوم تفکر، انواع تفکر، معنای تفکر خلاق، ارتباط تفکر خلاق و انواع دیگر تفکر
- نظریه‌های خلاقیت
- هنر، ادبیات و خلاقیت؛ بازی و خلاقیت، رشد خلاقیت
- خلاقیت در متن‌های نوشته شده برای کودکان، خلاقیت در کتاب‌های داستانی تصویری
- آشنایی‌زدایی، تمرکززدایی و خلاقیت کودکان
- تحول درک کودک از داستان، داستان‌هایی که کودکان می‌گویند

ج. روش تدریس پیشنهادی:

کنفرانس، بحث گروهی، تحقیق

د. نمونه تکالیف:

- دانشجویان نمونه‌هایی از کتاب‌های خلاق و غیرخلاق کودکان را معرفی و علت انتخاب خود را توضیح می‌دهند.
- دانشجویان داستانی ناتمام را تمام می‌کنند و سپس با توجه به ملاک‌های خلاقیت در کلاس مورد بحث قرار می‌دهند.

هـ منابع درسی:

- فیشر رابرت، آموزش تفکر به کودکان، ترجمه مسعود صفایی مقدم، اهواز: انتشارات رشن، ۱۳۸۶
- نلر جرج، هنر و علم خلاقیت، ترجمه سید علی اکبر مسدد، شیراز: دانشگاه شیراز
- **Creative and Mental Growth**, Victor Lowenfeld and W. Lambert Brittain, Prentice Hall Publishing, New York: ۱۹۸۷.
- **Creativity: Theories and themes: Research, Development and Practice**. Mark A. Runco, Academic Press, ۲۰۰۶.
- **Child's Concept of the Story**, Arthur Applebee, Chicago and London: University of Chicago Press, ۱۹۷۸.
- **The Stories Children Tell, Making Sense of the Narratives of Childhood**, Suzan Engel, USA: Freeman and Company, ۱۹۹۵

نام درس: پایان نامه

دروس پیشنیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ۶	عنوان درس به فارسی: پایان نامه Thesis
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد	
	عملی				
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی				
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ' سمینار ' کارگاه ' آزمایشگاه'					

الف. هدف:

ارائه نظریه‌ای تازه در جهت توسعه دانش‌های نظری و عملی رشته، تبدیل دانش‌های نظری به مهارت و کاربرد آن‌ها، توسعه آموخته‌ها، سنجش توانایی دانشجوی در به کارگیری روش‌های تحقیق آموخته شده در دوره.

ب. ضوابط خاص:

۱. دانشجوی موظف است پس از انتخاب موضوع و جست‌وجوهای لازم برای مآخذیابی و پیشینه‌کاوی، طرح جامع، مستدل، مستند و روشمند خود را تهیه و به گروه ارائه دهد.
۲. تصویب موضوع با تأیید استاد راهنما و مشاور و گروه و کمیته تحصیلات تکمیلی خواهد بود.
۳. استادان راهنما و مشاوران با توجه به ماهیت میان‌رشته‌ای ادبیات کودک می‌توانند از رشته‌های مرتبط انتخاب شوند.
۴. بقیه قوانین بر اساس فصل هفتم آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب جلسه‌ی ۲۹۱ شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ خواهد بود.